

[Krag.]
 det? Nej, saa længe man ikke i højere Gråd lader det være bestemmende, at de Folk, man opstiller, ønsker man ogsaa skal have Sæde i Tinget, opstaar saadanne Situationer som den, vi her beskæftiger os med. Det kan selvfølgelig ikke undre, at dette Lovforslag maa forekomme den, som ikke er Specialist i Valglovsteknik, højst uigennemtrængeligt, højst vanskeligt at forstaa, og jeg vil heller ikke sige, at Lovforslaget er særlig tydeligt affattet. Jeg kan ærligt talt ikke forstaa, at man ikke kan omskrive den matematisk-tekniske Udredning af det, her skal foregaa, i et saadant Sprog, at det bliver nogenlunde let forstaaeligt. Det er ikke lykkedes for Koncipisten af dette Lovforslag, og derfor er det en ny Tilføjelse af det ubegribelige til alt det andet ubegribelige, der findes i den gældende Valglov. Men Hensigten med det, som Lovforslaget indeholder, er at udregne det repræsenterede Stemmegennemsnit pr. Kandidat i de to Omraader under eet, som der er Tale om, paa Grundlag af det Antal valgte, som det paagældende Parti har faaet i de to Omraader, baade kredsvalgte og suppleringsvalgte, at udregne det repræsenterede Stemmetail i hver enkelt Amtskommune i de 2 Omraader og ved at drage dette fra det afgivne Stemmetail at finde Tallet paa ikke-repræsenterede Stemmer for Partier i hver af de 2 Omraaders Amtskredse, og saa tildeles eventuelle Suppleringsmandater disse Stedfortrædere, først i den Amtskreds, som har det største Antal urepræsenterede Stemmer, o. s. v. i Rækken nedad, efter Størrelsen af det urepræsenterede Stemmetail.

Hvor nu Antallet af urepræsenterede Stemmer er positivt, der er Partiet underrepræsenteret, men hvor Antallet af urepræsenterede Stemmer er negativt, der er Partiet overrepræsenteret, og hvis man ser paa den Talliste, som ledsager Lovforslaget, vil man se, at Socialdemokratiet er overrepræsenteret i følgende Amtskredse i de 2 Omraader, Talen her er om: Hølbæk, Præstø, Maribo, Hjørring, Thisted, Aalborg, Viborg, Randers, Skanderborg, Ringkøbing, Ribe og Haderslev, altsaa i ikke mindre end 12 Amter. I disse 12 Amter er Forskellen mellem det repræsenterede Stemmetail og det i Virkeligheden for Partiet afgivne Stemmetail negativ. Man angiver i den Tabel, der ledsager Lovforslaget, Rækkefølgen, hvori eventuelle Stedfortrædermandater vilde tilfalde de Amter, som Talen er om, herunder ogsaa dem, hvori Partiet i Forvejen er overrepræsenteret. Er dette nu rimeligt? Jeg

mener det ikke. Men her viser det sig som alle Vegne, at den rent matematiske Retfærdighed, som det er Opgaven at tilvejebringe teoretisk, er uopnaaelig, selv om jeg naturligvis vil erkende, at i Praksis vil det være tilstrækkeligt, idet der er et tilstrækkeligt stort Antal Amter i de 2 Omraader, hvor det Parti, Talen her er om, er underrepræsenteret.

Men paa Baggrund heraf synes jeg, man skulde ophøre med at tale i al Almindelighed om den Favorisering, som man paa staar der er for visse Landsdele i Sammenligning med andre, og som først og fremmest Jylland nyder i Sammenligning med København. Og naar man taler om, at det, at der er kommet flere Afstemningssteder i de enkelte Kommuner, er fuldt tilstrækkeligt til, at man i enhver Henseende kan bortse fra, om en Egn er tyndt eller tæt befolket, saa er det en Tale, som man sagtens kan staa og føre her, men som ingen som helst Forbindelse har med den Hensyntagen, som Virkeligheden i denne Forbindelse kræver, thi et stort vestjysk Sogn, hvor der kan være adskillige Kilometre til Afstemningsstedet, kan man ikke sammenligne med f. Eks. Aarhus eller København, hvor man løber om Hjørnet hen til Afstemningsstedet. Det er en Tale, som intet Sted har hjemme.

Hele dette Valglovsspørgsmaal er i øvrigt, som jeg har haft Lejlighed til at bemærke saa mange Gange, uforstaaeligt for Vælgerne i Almindelighed. Jeg vil nok spørge: Hvor mange tror man der er uden for de egentlige Eksperters Kreds, som kan gøre Rede for Valgloven i Enkeltheder, for hele det Virvar af forskellige Forholdstalsvalgmaader, som i denne Valglov er anvendt, den d'Hondtske Metode, den største Brøks Metode, den Laguës'ske Metode o. s. v., den ene ved den ene Opgørelse, den anden ved den anden Opgørelse? Aarsagen dertil, Meningen deri er ganske afgjort ingen uden for selve Opfinderens og Eksperternes Kreds i Stand til at finde. Og det er ikke saa ligegyldig en Sag, som mange tror, thi dette, at vi har en Valglov, som den almindelige Vælger overhovedet ikke er i Stand til at sætte sig ind i, en Valglov, hvis Resultater den ene Gang efter den anden forekommer ham fuldkommen urimelige set med lokale Øjne — selv om den maaske er Udtryk for den matematiske Retfærdighed, saa nær som man overhovedet kan komme den —, det er skadeligt for den politiske Interesse og hemmende i mange af Landets Egne for Deltagelsen i det politiske Arbejde og i Valgene.